

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 29.03.2016

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Manisa sanayinin yanı sıra aynı zamanda bir tarım şehridir. Ülkemizde toplam işgücünün yüzde 23,8'i tarımda istihdam edilirken 1 milyon 380 bin nüfusa sahip olan Manisa'nın yüzde 40,8'i yani 550 bin kişi tarımda istihdam edilmektedir. Manisa; üzüm, kiraz, tütün ve zeytin üretiminde ülke birincisi konumundadır. Türkiye'de üretilen çekirdeksiz kuru üzümün yüzde 88'i, tütünün yüzde 50,5'i sofralık üzümün yüzde 16'sı, zeytinin ve yumurtanın yüzde 14'ü, tavuk etinin yüzde 13'ü, mısırın ve kirazın yüzde 10'u, domates ve kavunun yüzde 7'si Manisa'da üretilmektedir. Dolayısıyla Manisa bu üretim değerleriyle Türk tarımının lokomotifidir.

Manisalı çiftçilerimiz son birkaç yıldır dolu ve don afetleri nedeniyle zor günler geçirmektedir. Geçen yıl nisan ayında Manisa'da don afetinden büyük zarar gören üzüm üreticisi, bu yıl da aynı sorunla karşılaşmıştır. 19 Mart 2016 tarihinde havanın eksi 6 dereceye düşmesi sonucu yalancı baharla uyanan bağlar ile çiçek açan erik, kiraz ve şeftali bahçelerinde 60-70'e yakın don hasarı oluşmuştur. Bu bölgelerde hasar tespit çalışmaları devam etmektedir. 19 Mart'daki don afeti nedeniyle Saruhanlı ilçemiz ile Şehzadeler ilçesinde Bozköy tarafında yüzde 80'e yakın hasar vardır. Harmandalı, Yeşilköy ve Muradiye bölgesi de bu don afetinden etkilenmiştir. Muradiye'deki hasarın yüzde 60'ın üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca Akgedik, Selimşahlar Mahallesi'ndeki bağ ve bahçeler de büyük oranda zarar görmüştür. Salihli'deki çiftçilerimiz de bu afetten büyük oranda etkilenmiştir. Manisalı çiftçilerimiz tam don afetlerini atlattık derken 28 Mart 2016 gecesi hava sıcaklığının eksi derecelere düşmesi sonucu Sarıgöl, Alaşehir, Salihli, Ahmetli, Turgutlu, Şehzadeler, Yunusemre, Saruhanlı, Akhisar ve Gölarmara ilçeleri başta olmak üzere Manisa'nın tüm ilçelerinde tekrar don afeti yaşanmıştır.

Bu kapsamda;

- 1- Don, dolu ve sel gibi afetlerin yaşandığı bölgelerde Bakanlar Kurulu Kararlarıyla çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçları yüzde 3 faizle bir yıl süreyle ertelenmektedir. Manisalı çiftçimiz don ve dolu afetleri nedeniyle son birkaç yıldır ürün hasat edememektedir. Bağlarla gelecek yılın ürününü de etkileyecek hasarlar vardır. Ayrıca üst üste 2 veya 3 defa don olayı yaşamış yerler vardır. Bu nedenle don afetinden etkilenen Manisalı çiftçilerimizin Ziraat Bankası başta olmak üzere kamu bankaları ile Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlarını uzun vadeli ve faizsiz olarak ertelemeyi düşünüyor musunuz?
- 2- Manisa'daki don afetinden zarar gören çiftçilerimizin özel bankalara borcunu devlet bankalarına aktararak Manisalı çiftçilerimiz bu borçlarını uzun vadeli ve faizsiz olarak ertelemeyi düşünüyor musunuz?
- 3- Don afetinden zarar gören Manisalı çiftçilerimizin yaralarını sarmak ve bu çiftçilerimizi gelecek yıla hazırlamak amacıyla faizsiz ve uzun vadeli "Can Suyu" kredisi vermeyi düşünüyor musunuz?

- 4- TARSİM sigortası olsun veya olmasın Manisa'daki don afetinden etkilenen çiftçilerimize dekar başına destek vermeyi düşünüyor musunuz?
- 5- TARSİM sigorta primlerinin yüzde 50'si devlet tarafından sübvansé edilmektedir. Ancak Manisa'da 2015 yılında bağlarda ortalama dekar başına 90 TL olan TARSİM sigorta primi bu bağın 2015 yılında hasar görmesi halinde hasar durumuna göre 2016 yılında 160-170 TL'ye çıkmıştır. Dolayısıyla geçen yıllarda dolu veya don afeti nedeniyle üzüm bağı zarar gören ve ürün elde edemeyen çiftçilerimiz TARSİM sigorta primlerinin yükselmesi nedeniyle sigorta yaptıramamaktadır. TARSİM sigorta primlerini düşürmeye yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 6- Manisa'da çiftçilerimizin yaklaşık yüzde 50'si TARSİM sigortası yaptırmıştır. TARSİM sigorta primlerinin yüksek olması ve geçen yıllardaki don ve dolu afetleri nedeniyle ürün hasat edemeyen çiftçilerimiz sigorta yaptıramamıştır. Maddi imkânsızlıklar ve tapu sorunları nedeniyle sigorta yaptıramayan çiftçilerimizin zararlarını kendilerinin karşılaması imkânsızdır. TARSİM sigortası yaptıramayan çiftçilerimizin zararlarını karşılamayı düşünüyor musunuz?
- 7- TARSİM'e sigorta yaptıran çiftçilerimiz TARSİM'den gelen zarar tespit eksperlerinin hazırlamış olduğu raporların gerçek zarar oranlarını yansıtmadığını iddia etmektedir. Bu uyumsuzlukları gidermek amacıyla her ilçenin Ziraat Odası Başkanının TARSİM'in hasar tespit eksper heyetinin doğal üyesi olmasına ve zarar tespit çalışmalarına katılmasına yönelik bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
- 8- Tapusuz veya mülkiyeti mahkemelik olan arazilerde üretim yapan çiftçilerimiz Çiftçi Kayıt Sistemine üye olamamakta dolayısıyla TARSİM sigortası da yaptıramamaktadır. Tapusuz veya mülkiyeti sorunlu arazilerde üretim yapan çiftçilerimizin zilliyetlerini tespit ederek bu çiftçilerin TARSİM sigortası yaptırabilmelerine yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 9- Üzüm bağlarını dolu, don ve yağıştan korumak amacıyla örtülere Bakanlığınızca destek verilmekte midir?
- 10- Manisalı çiftçilerimiz; soğuk, don, dolu ve olgunlaştıktan sonra üzümü yağmurdan koruyan dayanıklı tül örtü sistemine geçmek istemektedir. Uzun vadeli dayanıklı tül örtüler ortalama 7-8 yıl dayanmaktadır. Ancak bu örtülerin dekar başına maliyeti 9-10 bin liradır. Uzun vadeli ve dayanıklı tül örtülere destek verilmekte midir? Eğer veriliyorsa ne oranda destek verilmektedir? Manisa'da kaç çiftçiye bu yönde bir destek verilmiştir?
- 11- Gece çalışan fıskiye sistemi üzüm bağlarında don afetine karşı en etkili yöntemlerden biridir. Manisalı birçok üretici fıskiye sistemiyle bağlarını don afetine karşı korumaktadır. Fıskiye sisteminin en önemli dezavantajı elektriklerin kesilmesidir. Zira elektrik kesilirse soğuk vurursa buzlanma olmaktadır. Elektrik şirketleri borçlarından dolayı çiftçilerimizin tarımsal elektriklerini kesmektedir. Bu da çiftçilerimizin bağlarına soğuk vurmasına ve bağlarda buzlanma olmasına neden olmaktadır. Özellikle don afetinin etkili olduğu dönemlerde borçlar nedeniyle tarımsal elektriklerin kesilmemesine yönelik bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
- 12- Manisalı çiftçilerimiz için yukarıda bahsedilen çözüm önerilerimiz gerçekleştirilemiyorsa Manisa'yı afet bölgesi ilan edip Manisalı çiftçilerimizin tüm zararlarını karşılamayı düşünüyor musunuz?